

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 6 «26» 06 2024 р

Голова вченої ради,
проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДИТЯЧА ТА ПІДЛІТКОВА ПСИХОЛОГІЯ: ПСИХОКОРЕКЦІЯ
ПОРУШЕНЬ РОЗВИТКУ»**

Освітньо-професійна програма

Галузь знань

Спеціальність

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Статус дисципліни

Обсяг дисципліни

Клінічна психологія та психологічна допомога

05 «Соціальні та поведінкові науки»

053 «Психологія»

Другий (магістерський)

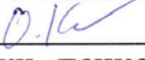
українська

вибіркова

90 годин / 3 кредити

Робочу програму навчальної дисципліни «Дитяча та підліткова психологія: психокорекція порушень розвитку» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Клінічна психологія та психологічна допомога», навчальних та робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

 Олена КОСТЮК, старший викладач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук.

 Юлія Шеремет, асистент кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Озар МІНЦЕР, завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор.

Ірина САВЕЛЬЧУК, професор кафедри соціальних технологій Національного авіаційного університету, доктор педагогічних наук, професор.

Гарант ОПШ «Клінічна психологія та психологічна допомога»

 Вячеслав КАЗМІРЕНКО, професор кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор психологічних наук, професор.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, протокол № 7 від «3» червня 2024 року

Завідувач кафедри педагогіки психології, медичного та фармацевтичного права

 Володимир КРАСНОВ, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні вченої ради фармацевтичного та медико-профілактичного факультету (ВРФ), протокол № 6 від «12» червня 2024 року

Голова ВРФ

 Василь МИХАЛЬЧУК, доктор медичних наук, професор.

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
5. Програма навчальної дисципліни	5
6. Структура навчальної дисципліни	7
7. Самостійна робота	8
8. Перелік питань для підсумкового контролю	9
9. Методи навчання	9
10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	10
11. Рекомендований бібліографічний список	12

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Дитяча та підліткова психологія: психокорекція порушень розвитку», є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Клінічна психологія та психологічна допомога» спеціальності 053 «Психологія».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»		
Спеціальність	053 Психологія		
Спеціалізація	-		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	1	-	1
Семестр	1	-	1
Лекції	16	-	6
Практичні	20	-	8
Семінарські	8	-	-
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	46	-	76
Курсова робота (курсний проєкт)	-	-	-
Вид контролю	Залік	-	Залік

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «Дитяча та підліткова психологія: психокорекція порушень розвитку» має теоретичну і практичну спрямованість, зорієнтована на оволодіння знаннями, вміннями та навичками дитячої та підліткової психології.

2.2. Мета дисципліни:

Отримання здобувачами вищої освіти системних знань з дитячої та підліткової психології, формування навичок практичної діяльності психолога з людьми із особливостями психофізичного розвитку (діагностичної, корекційно-розвивальної, консультативної, просвітницької)

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити здобувачів вищої освіти із базовими поняттями дитячої та підліткової психології;
- озброїти здобувачів вищої освіти знаннями про основні закономірності психічного розвитку дитини та підлітка;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими техніками та стратегіями психокорекції порушень розвитку;
- надати здобувачам вищої освіти уявлення видів діяльності, психічних процесів і якостей, формування особистості.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як:

«Загальна психологія», «Основи нейропсихології», та інші дисципліни гуманітарного профілю, які здобувачі вищої освіти опанували на етапах здобуття бакалаврату.

Дана дисципліна може базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Технології психологічного тренінгу», «Практикум з психологічної допомоги».

3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Дитяча та підліткова психологія: психокорекція порушень розвитку» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1 «Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях».

ЗК2 «Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професії, особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності».

ЗК7 «Здатність генерувати нові ідеї (креативність)».

ЗК10 «Здатність до системного, абстрактного і креативного мислення у процесі аналізу та синтезу інформації».

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК4 «Здатність збирати інформацію про пацієнта та вибору оптимальних методів проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для виявлення феноменологічних проявів його стану, визначення реєстр-синдрому та інтерпретації цих результатів для встановлення клінічного діагнозу та/або патопсихологічного заключення».

СК8 «Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), опановувати і практично використовувати методи психологічного та психотерапевтичного впливу, психологічних інтервенцій, а також проводити психологічну реабілітацію із застосуванням спеціальних методик з метою відновлення стану здоров'я пацієнта при соматичних, психічних, поведінкових та психосоматичних розладах, профілактики їх рецидивування (декомпенсації)».

4. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за принципом блоків і складається з двох навчальних змістових блоків, а саме:

– змістового блока № 1 «Вступ до дитячої та підліткової психології», інтегрованими вимогами до блока №1 є: надати розуміння основам вікової психології, а саме дитячої та підліткової.

– змістового блока № 2 «Психокорекція порушень розвитку», інтегрованими вимогами до блока №2 є: розуміння структурної характеристики технік психологічної корекції дітей та підлітків з порушенням розвитку.

Змістовне наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва блока, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Змістовий блок 1. Вступ до дитячої та підліткової психології		
1.1.	Предмет і завдання дитячої та підліткової психології.	Дитяча психологія як наука про особливості психічного розвитку дитини. Зв'язок дитячої психології з іншими науками. Методологічні основи дитячої психології. Завдання та значення дитячої психології у практичній діяльності. Підліткова криза. Класичні дослідження кризи підліткового віку. Нові тенденції у вивченні отроцтва. Провідний тип діяльності. Основні психологічні новотвори віку - самосвідомість, самооцінка, самовизначення. Перехід до дорослості. Невирішені проблеми онтогенезу психіки дитини. Акцентуації характеру
1.2.	Сутність порушення розвитку.	Онтогенез та дизонтогенез. Сутність феномену порушення розвитку. Характеристика понять: норма, патологія, дефект, інвалідність. Структура порушення розвитку. Механізми формування системних порушень в розвитку психіки. Загальні та специфічні особливості відхилень розвитку. Компенсація, корекція та реабілітація, як категорії спеціальної психології. Депривація, як причина та наслідок порушення розвитку. Загальна характеристика особистісних особливостей дітей та підлітків з порушеннями розвитку.
Змістовий блок 2. Психокорекція порушень розвитку		
2.1.	Роль біологічних і соціальних факторів у психічному розвитку дитини та підлітка.	Основні концепції психічного розвитку. Психічний розвиток як засвоєння суспільно-історичного досвіду. Виховання і навчання як спеціально організовані способи передачі суспільного досвіду. Спадкові особливості та природжені властивості організму як передумови психічного розвитку. Задатки і здібності. Вплив соціальних умов життя на психічний розвиток. Соціальне середовище: макро,- мікро,- мезосередовище як джерело психічного розвитку. Роль сім'ї, спілкування з дорослими та однолітками у психічному розвитку. Основні закономірності психічного розвитку.
2.2.	Дизонтогенез інтелектуального розвитку.	Чинники виникнення розумової відсталості. Ступені розумової відсталості: дебільність, імбецильність, ідіотія. Класифікація психічного недорозвитку. Загальна характеристика психічного розвитку розумово відсталих дітей. Затримка психічного розвитку. Чинники виникнення. Класифікація дітей з затримкою психічного розвитку.
2.3.	Особливості психофізичного розвитку при аутизмі, мовлення та опорно- рухового апарату.	Загальна характеристика поняття аутизму. Класифікація розладів аутичного спектру: синдром Канера, синдром Аспергера. Базові діагностичні критерії аутизму: якісні порушення в сфері соціальної взаємодії; якісні порушення в сфері комунікації (вербальної та невербальної) і в сфері уяви; досить обмежений репертуар видів активності та інтересів. Основні положення про аутизм. Характеристика особистості дитини з аутизмом. Логопсихологія – предмет та задачі. Чинники первинних мовних порушень. Класифікація мовних порушень: периферійного характеру; центрального характеру. Загальна характеристика психічного розвитку дітей з порушеннями мовлення. Порушення опорнорухової сфери – дитячий церебральний параліч (ДЦП).

		Чинники виникнення ДЦП. Форми ДЦП: спастична деплегія, геміпаретична, гіперкінетична, подвійна гіплегія, атонічноастатична. Загальна характеристика психічного розвитку дітей з ДЦП.
2.4.	Діагностика, корекція та розвиток дітей та підлітків з особливостями психофізичного розвитку.	Загальний огляд проблеми диференційної діагностики. Методичні засади діагностично-корекційно-розвивальної роботи. Методи та методики діагностики дітей різних категорій з особливостями психофізичного розвитку. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку. Суб'єкти впливу корекційно-розвивальної роботи (дитина, батьки, педагоги). Професійно важливі якості психолога для роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього блоку, теми	Денна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий блок I Вступ до дитячої та підліткової психології							
1	Тема 1.1. Предмет і завдання дитячої та підліткової психології.	11	2	1	2	6	-
2	Тема 1.2. Сутність порушення розвитку.	13	2	1	2	8	-
Усього годин за блоком I		24	4	2	4	14	-
Змістовий блок II Психокорекція порушень розвитку							
3	Тема 2.1. Роль біологічних і соціальних факторів у психічному розвитку дитини та підлітка.	15	2	1	4	8	-
4	Тема 2.2. Дизонтогенез інтелектуального розвитку.	15	2	1	4	8	-
5	Тема 2.3. Особливості психофізичного розвитку при аутизмі, мовлення та опорно-рухового апарату.	18	4	2	4	8	-
6	Тема 2.4. Діагностика, корекція та розвиток дітей та підлітків з особливостями психофізичного розвитку.	18	4	2	4	8	-
Усього годин за блоком II		66	12	6	16	32	-
Підсумковий контроль		залік	-	-	-	-	-

Код теми	Назва освітнього блоку, теми	Заочна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий блок I Вступ до дитячої та підліткової психології							
1	Тема 1.1. Предмет і завдання дитячої та підліткової психології.	14	1	-	1	12	-

2	Тема 1.2. Сутність порушення розвитку.	14	1	-	1	12	-
Усього годин за блоком I		28	2	0	2	24	-
Змістовий блок II Психокорекція порушень розвитку							
3	Тема 2.1. Роль біологічних і соціальних факторів у психічному розвитку дитини та підлітка.	14	1	-	1	12	-
4	Тема 2.2. Дизонтогенез інтелектуального розвитку.	14	1	-	1	12	-
5	Тема 2.3. Особливості психофізичного розвитку при аутизмі, мовлення та опорно-рухового апарату.	17	1	-	2	14	-
6	Тема 2.4. Діагностика, корекція та розвиток дітей та підлітків з особливостями психофізичного розвитку.	17	1	-	2	14	-
Усього годин за блоком II		62	4	0	6	28	-
Підсумковий контроль		залік	-	-	-	-	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
1	Тема 1. Предмет і завдання дитячої та підліткової психології. 1. Охарактеризувати завдання та значення дитячої психології у практичній діяльності. 2. Охарактеризувати підліткову кризу.	6	-	12
2	Тема 2. Сутність порушення розвитку. 1. Охарактеризувати сутність феномену порушення розвитку. 2. Надайте характеристику понять: норма, патологія, дефект, інвалідність.	8	-	12
3	Тема 3. Роль біологічних і соціальних факторів у психічному розвитку дитини та підлітка. 1. Охарактеризувати основні концепції психічного розвитку. 2. Охарактеризувати спадкові особливості та природжені властивості організму як передумови психічного розвитку.	8	-	12
4	Тема 4. Дизонтогенез інтелектуального розвитку. 1. Визначити класифікацію психічного недорозвитку. 2. Охарактеризувати психічний розвиток розумово відсталих дітей.	8	-	12

5	Тема 5. Особливості психофізичного розвитку при аутизмі, мовлення та опорно- рухового апарату. 1. Охарактеризувати поняття та класифікацію розладів аутизму. 2. Охарактеризувати психічний розвиток дітей з порушеннями мовлення. думок та розвитку критичного мислення.	8	-	14
6	Тема 6. Діагностика, корекція та розвиток дітей та підлітків з особливостями психофізичного розвитку. 1. Охарактеризувати методи та методики діагностики дітей різних категорій з особливостями психофізичного розвитку. 2. Охарактеризувати корекційно-розвивальну роботу з підлітками з особливостями психофізичного розвитку.	8	-	14

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

8. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми *залик* розробляються провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодіти культурою толерантності.

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проєктів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни.

Шкала оцінювання
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота						Залік	Сума	
Змістовий блок 1		Змістовий блок 2				ІНДЗ	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
$\frac{\sum T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{5} * 12 = \text{max}60$								
60								

для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Поточне тестування, самостійна та контрольна робота						Комплексна контрольна робота	Залік	Сума
Змістовий блок 1		Змістовий блок 2				20	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
$\frac{\sum T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{5} * 4 = \text{max}60$								

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 120 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни для галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», становить 100, у тому числі за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на кожному семінарському і практичному занятті, а також однієї загальної оцінки результатів самостійної роботи з дисципліни та виставлення балів від 1 до 5 (див. таб. «Шкала оцінювання»).

Оцінка результатів з навчальної роботи здобувача з дисципліни, визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням балу за самостійну роботу протягом опанування навчальної дисципліни та помноженого

на коефіцієнт K1 ($K1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середній бал здобувача визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських, практичних заняттях та балу самостійної роботи з опанування навчальної дисципліни, поділених на кількість відповідей здобувача, до якої додається, як правило, 1 чи 2 (за кількістю оцінок результатів самостійної роботи) з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5).

У разі, коли середньоарифметичний бал здобувача менший 2,5 здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість, яку зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання тем програми навчальної дисципліни, з яких не має відповідних балів.

Підсумковий контроль може складатися як письмово, так і усно за завданнями підсумкового контролю, які пропонуються здобувачу. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю здобувачів становить 80 балів.

Оцінювання під час підсумкового контролю здійснюється шляхом визначення балу за кожне виконане завдання. Науково-педагогічний працівник має обґрунтувати виставлені бали, керуючись існуючими критеріями.

Оцінка з підсумкового контролю здобувача визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача отриманого за виконання кожного завдання підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K2 ($K2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал здобувача з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне завдання підсумкового контролю, поділених на кількість завдань з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/екзамен	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

11. Рекомендований бібліографічний список

Основна література

1. Закалик Г. М., Ямборко С.І. Цінності та ціннісні орієнтації особистості в ранньому юнацькому віці. Суспільні трансформації і безпека:

людина, держава, соціум. Міжнародна науково-практична он-лайн конференція (29.10.2020, Львів). Львів: Львівський Інститут ПрАТ ВНЗ МАУП. С. 94-98.

2. Католик Г. В. Концепція Я дитячого практичного психолога: монографія. Львів: Галицька видавнича спілка, 2020. 311 с.

3. Когутяк Н.М., Мицько В.М., Сидорик Ю.Р. Дитяча психологія з практикумом. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. – Івано-Франківськ, 2020. – 124 с.

4. Костюк О., Бойчук О. Особливості невизначеної втрати в психотерапевтичній роботі // Міжнародна науково-практична конференція «Війна. Психотерапія травми», Видавництво УКУ, 2023.

5. Кравченко Г., Краснов В., Костюк О. Трансформація індивідуального досвіду через рефреймінг контексту в арттерапевтичному просторі (Методика «Килим»). Простір арт-терапії. Збірник наукових праць. Вип. 1 (29). 2021. С. 98-107

6. Краснов В.В. Костюк О.І. Ризики погіршення здоров'я нації під впливом стресів воєнного часу в Україні. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. 21 жовтня 2022 р. МОЗ України Київ, НУОЗ України імені П. Л. Шупика, 2022.

7. Сватенкова Т.І. Психологічні особливості переживання екзистенційної кризи особистості у юнацькому віці. Монографія. 2018, 257 с.

8. Теорія та практика психокорекції особистості : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. / МОН України, Уманський держ. пед. унт імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Сафін О. Д. ; редкол: Вахоцька І. О., Дудник О. А., Якимчук І. П]. – Умань, 2021. – 152 с.

Додаткова література

1. Булах І.С. Психологія життєвих криз особистості : навч. посіб. / І.С. Булах. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – С. 8-35.

2. Юрченко В. М., Грищук М. М. Теоретичні засади досліджень впливу сім'ї на невротизацію дітей та шляхів її ранньої психокорекції / Психологія:

реальність і перспективи. Збірник наукових праць, Випуск 14. – Рівне: РДГУ. 2020. – с.

3. Юрченко В. М., Грищук М. М., Мороз О. І. Системна сімейна психотерапія як практичний засіб роботи психологів системи освіти України / Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, червень 2020. № 11. – 190-197 с.

4. Юрченко В. М., Грищук М. М. Сімейна системна психотерапія як засіб психокорекції початкової невротизації дітей шкільного віку / Вісник Львівського університету. Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, Сер. психол. науки.–2020.–Вип 6, 157- 165 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
2. <http://library.law.yale.edu/> – Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету;
3. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
4. <https://www.nuozu.edu.ua/#gsc.tab=0> – офіційний сайт Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;
5. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
6. <https://moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
8. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД» зазначити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням); внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*